

PROGRAMACIÓN ESPA – ÁMBITO DE COMUNICACIÓN

MÓDULO III

CURSO 2026-2027

ARANCHA NOGUEIRA FERNÁNDEZ

Contidos

Introdución.....	3
Competencias e obxectivos.....	3
Unidades didácticas: obxectivos, contidos e criterios de avaliación.....	6
Metodoloxía.....	17
Materiais e recursos didácticos.....	18
Avaliación e cualificación.....	19
Instrumentos de avaliación.....	20
Medidas de atención á diversidade.....	21
Programación de temas transversais.....	21
Practica docente.....	22

Introdución.

A rápida evolución das sociedades actuais e as súas múltiples interconexións exigen o desenvolvemento das competencias necesarias que axudan aos individuos a practicar unha cidadanía independente, activa e comprometida coa realidade contemporánea. O eixe do currículo do ámbito de Comunicación aborda de maneira directa as dimensións comunicativas, interculturais, cidadás e cívicas necesarias para que o alumnado asuma responsablemente os seus deberes e coñeza e exerza os seus dereitos a partir da aprendizaxe da orixe e da evolución das sociedades, a construción europea, os valores democráticos e a cidadanía activa. Os obxectivos deste ámbito supoñen unha progresión con respecto aos adquiridos polo alumnado durante os anos de escolarización previa, que serán o punto de partida para esta etapa en que se deberán ter en conta tanto as características específicas do alumnado como os seus repertorios e experiencias, co fin de garantir a súa inclusión social, a súa inserción no mundo laboral e, asemade, contribuír ao seu desenvolvemento persoal. A dimensión comunicativa deste currículo implica comunicarse eficazmente e con corrección en lingua castelá e galega, tanto no nivel oral como no escrito, así como comprender e expresarse adecuadamente nunha lingua estranxeira, de modo que o alumnado poida ampliar o seu repertorio lingüístico individual aproveitando as experiencias propias para mellorar as súas destrezas comunicativas. Do mesmo xeito, ocupa un lugar importante a procura do pracer pola lectura, fomentando unha lectura progresivamente autónoma, pero tamén unha lectura guiada e compartida na aula a través do achegamento a fragmentos de obras que presenten certa resistencia inicial para o alumnado, mais que permitan, coa mediación docente, non só o seu desfrute, senón tamén a apropiación dos seus elementos máis relevantes. Alén disto, é importante a aceptación e a adecuación á diversidade lingüística e cultural, así como o respecto polo diálogo intercultural e pola situación bilingüe en que vivimos na nosa comunidade autónoma. Este ámbito, ademais, permítelle ao alumnado desenvolverse mellor nos contextos informacionais, pois comprende aspectos relacionados coas destrezas básicas para a busca e selección de información como medio para adquirir novos coñecementos, favorecendo así a adquisición das ferramentas necesarias para afrontar a manipulación e a desinformación e, ao mesmo tempo, abordar a información e a comunicación de xeito crítico e adecuado ás propias necesidades do alumnado. Neste sentido, as ferramentas dixitais teñen un potencial indispensable para a aprendizaxe, o ensino e a avaliación do ámbito; por iso o desenvolvemento do pensamento crítico, a alfabetización informacional e o uso adecuado, seguro, ético e responsable das tecnoloxías da información e da comunicación supoñen un elemento de aprendizaxe sumamente relevante.

Competencias e obxectivos:

As competencias son:

Comunicación lingüística (CCL). Esta competencia é o obxectivo principal da materia e aparece en todas as unidades.

Na educación a distancia hai unha predominancia da comprensión e expresión escrita e - en menor medida- da comprensión oral en detrimento da expresión oral.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT). Estas competencias reflíctense na aprendizaxe dos números cardinais, ordinais e romanos; das operacións matemáticas,...

Competencia dixital (CD). Con esta competencia o alumnado é capaz de buscar, obter, tratar e comunicar e verificar (con espírito crítico) informacións na rede.

O ensino a distancia lévase a cabo mediante a aula virtual: apuntamentos, referencias a páxinas web, ...

Aprender a aprender (CAA). O ensino a distancia favorece unha maneira de aprender autónoma. O alumnado ten que organizar o seu traballo, manexar os recursos propostos, ...

Competencias sociais e cívicas (CSC). Esta competencia intenta comprender a realidade social na que vivimos, afrontar a resolución de conflitos con valores e prácticas democráticas, mantendo unha actitude construtiva, solidaria e responsable no exercicio dos dereitos e obrigas cívicas.

Desenvolvemos esta competencia mediante o descubrimento das diferentes á propia.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Esta competencia desenvólvese no alumnado partindo do verdadeiro coñecemento de si mesmo, das súas potencialidades, da súa dignidade e atínxe á súa responsabilidade, á creatividade e á autocrítica.

Trátase de recoñecer que ten a capacidade de imaxinar, de desenvolver de avaliar accións e proxectos individuais ou colectivos con creatividade, confianza e **responsabilidade crítica**.

Conciencia e expresións culturais (CCEC). Esta competencia implica o coñecemento de diferentes manifestacións culturais, unha actitude aberta, respectuosa e crítica fronte á diversidade de expresións culturais.

Os OBXECTIVOS asociados aos criterios de avaliación e contidos do bloque de «Comunicación en Lingua Estranxeira» están formulados a partir das actividades de lingua e as competencias que establece o Consello de Europa no MCER. Esta ferramenta é peza clave para determinar os distintos niveis de competencia que o alumnado adquire nas diferentes actividades e apoia tamén o seu proceso de aprendizaxe, que se entende como dinámico e continuado, flexible e aberto, e debe adecuarse ás súas circunstancias, necesidades e intereses. Deste xeito, espérase que o alumnado sexa capaz de acadar un nivel de competencia básico para pór en funcionamento todos os contidos no seo de situacións comunicativas propias dos diferentes ámbitos: persoal, social, educativo e profesional, e a partir de textos sobre temas cotiáns, de relevancia persoal, profesional ou de interese público próximos á súa experiencia. Os obxectivos, tendo en conta os coñecementos previos do alumnado adulto, implican unha ampliación e un afondamento nas actividades e estratexias comunicativas de comprensión, produción, interacción e mediación, entendida esta última como a actividade orientada a explicar conceptos e simplificar mensaxes co fin de facilitar a comprensión mutua e de transmitir información. Os obxectivos de lingua estranxeira tamén inclúen a valoración e a adecuación á diversidade lingüística, artística e cultural entre o alumnado co fin de que aprenda a actuar de forma empática e respectuosa en situacións comunicativas interculturais. Estes elementos curriculares deben seleccionarse, adaptarse e secuenciarse en relación co alumnado adulto, priorizando os elementos curriculares esenciais que garanten coñecementos e habilidades fundamentais en relación con carencias de formación formal relativas a situacións de abandono escolar que non foron supridas, ou que o foron de modo deficitario, por aprendizaxes informais ou non formais. Estas deben ser sempre tidas en conta na concreción curricular, a partir da detección de coñecementos previos e da atención á diversidade.

Unidades didácticas: obxectivos, contidos e criterios de avaliación.

Obxectivos do ámbito
OBX1. Comunicar en lingua castelá e galega de maneira cooperativa e respectuosa, atendendo as convencións propias dos diferentes xéneros discursivos e a súa adecuación a diferentes ámbitos e contextos, para dar resposta a necesidades concretas.
• O desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado en lingua castelá e galega –que comprende a comprensión, a produción e a interacción, tanto escritas como orais e multimodais– require destrezas específicas dentro da área vinculadas e definidas pola diversidade de situacións, contextos e necesidades persoais e sociais do alumnado. • Desenvolver a competencia lectora implica incidir no uso das estratexias que deben desenvolverse antes, durante e despois do acto lector, co fin de que os estudantes se convertan en lectores competentes e autónomos ante todo tipo de textos. Comprender un texto implica captar o seu sentido global e a información máis relevante en función do propósito de lectura e do contexto en que este se produce, integrar a información explícita e realizar as inferencias necesarias, formular hipóteses sobre a intención comunicativa que subxace nes textos e reflexionar sobre a súa forma e contido. Para iso, convén acompañar os procesos lectores do alumnado de maneira detida na aula. Por último, saber escribir significa hoxe saber facelo en diferentes soportes e formatos, moitos deles de carácter hipertextual e multimodal, e require o coñecemento e a apropiación dos «moldes» en que cristalizaron as prácticas comunicativas escritas propias dos diferentes ámbitos de uso: os xéneros discursivos. A elaboración dun texto escrito é froito dun proceso que ten polo menos catro momentos: a planificación, a redacción, a revisión – que pode ser autónoma, pero tamén compartida con outros estudantes ou guiada polo docente– e a edición do texto final. A composición do texto escrito ten que atender tanto a criterios de coherencia, cohesión e adecuación, como á corrección gramatical e ortográfica e á propiedade léxica.

OBX2. Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala, adoptando un punto de vista crítico e persoal á par que respectuoso coa propiedade intelectual.
• O acceso á información non garante por si mesmo o coñecemento, entendido como principio que estrutura a sociedade moderna e ferramenta esencial para facer fronte aos retos do século XXI. Por iso, é imprescindible que o alumnado adquira habilidades e destrezas para transformar a información en coñecemento, identificándoa, xestionándoa, avaliándoa e comunicándoa. É necesario adoptar un punto de vista crítico e persoal, e evidenciar unha actitude ética e responsable coa propiedade intelectual e coa identidade dixital. • Débese procurar que o alumnado, individualmente ou de forma cooperativa, consulte fontes de información variadas en contextos sociais ou académicos para a realización de traballos ou proxectos de investigación, ben sobre temas do currículo ou ben sobre aspectos importantes da actualidade social, científica ou cultural. Estes procesos de investigación deben tender á abordaxe progresivamente autónoma da súa planificación e do respecto ás convencións establecidas na presentación das producións propias con que se divulga o coñecemento adquirido: organización en epígrafes; procedementos de cita, notas, bibliografía e webgrafía; combinación axustada de diferentes códigos comunicativos nas mensaxes multimodais... É imprescindible tamén o desenvolvemento da creatividade e a adecuación ao contexto na difusión da súa nova aprendizaxe. A biblioteca escolar, entendida como un espazo creativo de aprendizaxe, será un contorno ideal para acadar este obxectivo.

OBX3. Ler, interpretar e valorar fragmentos literarios do patrimonio nacional e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais para establecer vínculos entre textos diversos co fin de conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozar da literatura e crear textos de intención literaria.

- Este obxectivo trata de facilitar o tránsito desde unha lectura identificadora ou argumental das obras a outra máis consciente e elaborada que abra as portas a textos inicialmente afastados da experiencia inmediata do alumnado. Para iso, é necesario desenvolver habilidades de interpretación que favorezan a verbalización de xuízos de valor máis argumentados e a construción dun mapa cultural que conxugue os horizontes nacionais cos universais e as obras literarias con outras manifestacións artísticas. Constatar a persistencia de tópicos temáticos e formais que atravesan épocas e contextos culturais implica privilexiar un enfoque intertextual.
- Dous son os eixes propostos para o desenvolvemento deste obxectivo. En primeiro lugar, a lectura guiada e compartida na aula de obras que presenten unha certa resistencia para o alumnado, mais que permitan, coa mediación docente, non só o seu desfrute senón tamén a apropiación dos seus elementos relevantes. En segundo lugar, a inscrición desas obras en itinerarios temáticos ou de xénero integrados por textos literarios e non literarios de diferentes épocas e contextos, cuxa lectura comparada atenda á evolución dos temas, tópicos e formas estéticas e axude a establecer vínculos entre o horizonte de produción e o horizonte actual de recepción. O deseño de itinerarios –no cal debe haber representación de autoras e autores– comporta unha planificación consensuada ao longo da etapa para asegurar a progresión e a complementariedade necesarias que permitan a adquisición gradual das competencias interpretativas.

OBX4. Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía adecuada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita como de recepción crítica.

- O estudo sistemático da lingua, para que sexa útil, debe estar vinculado aos usos reais propios dos falantes, mediante textos orais e escritos contextualizados e debe promover, por un lado, a competencia metalingüística do alumnado; é dicir, a súa capacidade de razoamento, argumentación, observación e análise e, por outro, a reflexión metalingüística que debe partir do coñecemento intuitivo do alumnado como usuario da lingua e establecer pontes co coñecemento sistemático previo primeiro cunha linguaxe sinxela, máis próxima á realidade dos alumnos e alumnas, para despois ir introducindo de maneira progresiva a terminoloxía específica. Alén diso, debe integrar os niveis pragmático, semántico e morfosintáctico no estudo das formas lingüísticas.
- Trátase, polo tanto, de abordar a aprendizaxe da gramática relacionando o coñecemento gramatical explícito e o uso da lingua a partir da reflexión. Para iso hai que partir da observación do significado e a función que as formas lingüísticas adquiren no discurso, para chegar á xeneralización e á sistematización a partir da manipulación de enunciados, o contraste entre oracións, a formulación de hipóteses e de regras, o uso de contraexemplos ou a conexión con outros fenómenos lingüísticos. En definitiva, preténdese estimular a reflexión metalingüística e interlingüística para que o alumnado poida pensar e falar sobre a lingua de maneira que ese coñecemento reverta nunha mellor comprensión e interpretación crítica das producións alleas.
- O uso do repertorio lingüístico e a reflexión sobre o seu funcionamento están, ademais, vinculados co enfoque plurilingüe da adquisición de linguas. O enfoque plurilingüe parte do feito de que as experiencias do alumnado coas linguas que coñece serven de base para a ampliación e mellora da aprendizaxe de linguas novas e axúdano a desenvolver e enriquecer o seu repertorio lingüístico plurilingüe e a súa curiosidade e sensibilización cultural. Nesta etapa, o alumnado afonda nesa reflexión e establece as relacións entre as linguas que conforman os seus repertorios individuais, analizando as súas semellanzas e diferenzas co fin de ampliar coñecementos e estratexias. Deste xeito, fávorecese a aprendizaxe de novas linguas e mellórase a competencia comunicativa.

OBX5. Apreciar e respectar a diversidade lingüística e cultural a partir das tres linguas do ámbito como fonte de enriquecemento persoal, identificando e valorando diferenzas e semellanzas entre linguas e culturas para favorecer a reflexión lingüística, combater estereotipos e prexuízos, valorar a diversidade e crear vínculos socioafectivos coas linguas.

- A diversidade lingüística é unha característica fundamental da Península Ibérica, onde se falan varias linguas románicas (castelán, galego, catalán e portugués) amais do éuscaro, coas súas respectivas variantes dialectais. Alén disto, nas nosas aulas convive alumnado que usa diferentes linguas e diferentes variedades dialectais tanto do galego coma do castelán, se por algo se caracterizan os centros educativos para persoas adultas é pola multiculturalidade e o plurilingüismo.
- Así pois, as aulas de comunicación deben abrazar esta diversidade lingüística do alumnado para non só evitar prexuízos lingüísticos e acoller os significados culturais que supón esa riqueza de códigos verbais, senón tamén para profundar no coñecemento de como funcionan as linguas e as súas variedades e rexistros, tendo como referencia a evolución sociohistórica e sociolingüística.
- Na lingua estranxeira, a adecuación á diversidade debe permitirlle ao alumnado actuar con empatía e respecto en situacións interculturais nas cales se abrirá a novas experiencias, ideas, sociedades e culturas, mostrando interese cara ao diferente e relativizando a propia perspectiva co obxectivo de desenvolver unha cultura compartida e unha cidadanía comprometida coa sustentabilidade e os valores democráticos.

OBX6. Comprender e interpretar, en lingua estranxeira, o sentido xeral e os detalles máis relevantes de textos sinxelos expresados de forma clara e na lingua estándar, buscando fontes fiables e facendo uso de estratexias como a inferencia de significados, para responder a necesidades comunicativas cotiáns.

- A comprensión supón recibir e procesar información. Nesta etapa, a comprensión é unha destreza comunicativa que se debe desenvolver a partir de textos sinxelos orais, escritos e multimodais sobre temas cotiáns, de relevancia persoal e profesional, de interese público próximos á experiencia do alumnado ou sobre aspectos socioculturais, expresados de forma clara e usando a lingua estándar. Así, débese axudar ao alumnado a aplicar, inicialmente de forma moi guiada, as estratexias e coñecementos que xa posúe para comprender o sentido xeral, información esencial e, paulatinamente, os detalles máis relevantes de textos orais, escritos e multimodais. Para iso, débense activar as estratexias máis adecuadas ás necesidades do alumnado, co fin de reconstruír a representación do significado e do sentido do texto e para formular hipóteses sobre a intención comunicativa que subxace aos devanditos textos. Entre as estratexias de comprensión máis útiles para o alumnado, atópanse a linguaxe non verbal, as imaxes, a repetición ou a segunda lectura, así como a transferencia e integración dos coñecementos, as destrezas e as actitudes das linguas que conforman o seu repertorio lingüístico. Inclúe a interpretación de diferentes formas de representación (escritura, imaxe, gráficos, táboas, diagramas, son, xestos, etc.), a interpretación da información contextual (elementos extralingüísticos) e cotextual (elementos lingüísticos), que permiten comprobar a hipótese inicial sobre a intención e sentido do texto, así como formular hipóteses alternativas se for necesario.
- Ademais das devanditas estratexias, a procura de fontes fiables, en soportes tanto analóxicos como dixitais, constitúe un método de grande utilidade para a comprensión, pois permite contrastar, validar e sustentar a información, así como obter conclusións relevantes a partir dos textos. Os procesos de comprensión e interpretación requiren contextos de comunicación dialóxicos que estimulen a colaboración, a identificación crítica de prexuízos e estereotipos de calquera tipo, así como o interese xenuíno polas diferenzas e semellanzas etnoculturais.

OBX7. Producir, en lingua estranxeira, textos orixinais, de extensión media, sinxelos e cunha organización clara, usando estratexias tales como a planificación, a compensación ou a autorreparación, para expresar de forma creativa, adecuada e coherente mensaxes relevantes e responder a propósitos comunicativos cotiáns.

• A produción engloba tanto a expresión oral como a escrita e a multimodal. Nesta etapa, a produción en lingua estranxeira debe dar lugar á redacción e á exposición de textos de extensión media sobre temas cotiáns, de relevancia persoal, profesional, de interese público próximo á experiencia do alumnado e sobre aspectos socioculturais, con creatividade, coherencia e adecuación. A produción, en diversos formatos e soportes, pode incluír nesta etapa a exposición dunha pequena descrición ou anécdota, unha presentación formal, unha sinxela argumentación ou a redacción de textos que expresen feitos, conceptos, pensamentos, opinións e sentimentos, mediante ferramentas dixitais e analóxicas, así como a procura de información na internet como fonte de documentación. No seu formato multimodal, a produción inclúe o uso conxunto de diferentes recursos para producir significado (escritura, imaxe, gráficos, táboas, diagramas, son, xestos, etc.) e a selección e aplicación do máis adecuado en función da tarefa e as súas necesidades. • As actividades vinculadas coa produción de textos cumpren funcións importantes nos ámbitos persoal, social, educativo e profesional, e existe un valor cívico concreto asociado a elas. A destreza nas producións máis formais en diferentes soportes non se adquire de forma natural, senón que é produto da aprendizaxe. Nesta etapa as producións baséanse na aprendizaxe de aspectos formais básicos de cariz máis lingüístico, sociolingüístico e pragmático; das expectativas e convencións comúns asociadas ao xénero empregado; de ferramentas de produción e do soporte utilizado. As estratexias que permiten a mellora da produción, tanto formal como informal, comprenden a planificación, a autoavaliación e coavaliación, a retroalimentación, así como a monitorización, a validación e a compensación.
OBX8. Interactuar en lingua estranxeira con outras persoas con crecente autonomía, usando expresións sinxelas e estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais, para responder a propósitos comunicativos cotiáns en intercambios respectuosos coas normas de cortésia.
• A interacción implica dous ou máis participantes na construción dun discurso. Considérase a orixe da linguaxe e comprende funcións interpersoais, cooperativas e transaccionais. Na interacción entran en xogo a cortésia lingüística e a etiqueta dixital, os elementos verbais e non verbais da comunicación, así como a adecuación aos distintos rexistros e xéneros dialóxicos, tanto orais como escritos e multimodais, en contornas sincrónicas ou asíncronas. Nesta etapa da educación espérase que as interaccións en lingua estranxeira aborden temas cotiáns, de relevancia persoal e profesional, de interese público próximos á experiencia do alumnado ou aspectos socioculturais dos países en que se fala a lingua estranxeira. • Este obxectivo é fundamental na aprendizaxe, pois inclúe estratexias de cooperación, de inicio, mantemento ou conclusión de conversas, de cesión e toma de quendas de palabra, así como estratexias para preguntar co obxectivo de solicitar clarificación ou repetición. Ademais, a aprendizaxe e aplicación das normas e principios que rexen a cortésia lingüística e a etiqueta dixital preparan o alumnado para o exercicio dunha cidadanía democrática, responsable, respectuosa, inclusiva, segura e activa.
OBX9. Mediar en situacións cotiáns entre distintas linguas, usando estratexias e coñecementos sinxelos orientados a explicar conceptos ou simplificar mensaxes, para transmitir información de maneira eficaz, clara e responsable.
• A mediación é a actividade da linguaxe consistente en explicar e facilitar a comprensión de mensaxes ou textos a partir de estratexias como a reformulación, de maneira oral ou escrita. Na mediación, o alumnado debe actuar, inicialmente de forma guiada, como axente social encargado de crear pontes e axudar a construír ou expresar mensaxes de forma dialóxica, podendo empregar tanto medios convencionais como aplicacións ou plataformas virtuais para traducir, analizar, interpretar e compartir contidos que, nesta etapa, versarán sobre asuntos cotiáns, de relevancia persoal e profesional, de interese público próximos á experiencia do alumnado ou sobre aspectos socioculturais dos países en que se fala a lingua estranxeira. • A mediación considera diversos tipos. Por unha banda, a mediación de textos, de conceptos e da comunicación e, pola outra, a comunicación interlingüística. Algunhas escalas de mediación textual, como procesar textos ou estratexias de mediación, como simplificar ou aclarar un texto, implican actividades que requiren un grao de competencia lingüística que o alumnado adulto pode non posuír. En consecuencia, este modo de comunicación limitarase á mediación entre linguas. No primeiro e segundo módulo, transmitindo pequenas notas aclaratorias ou informativas de temas moi sinxelos e unha sinxela mediación intercultural sobre hábitos ligados a convencións sociais básicas. No terceiro e cuarto módulo, o alumnado xa pode transmitir información sinxela e predicible de relevancia inmediata en textos curtos e sinxelos como carteis, anuncios, pósteres, programas ou folletos. Igualmente, estará capacitado para facer mediación de textos, como a toma de notas ou a transmisión de información moi sinxela do escrito ao oral e mesmo poderá realizar certa mediación da comunicación, actuando de intermediario en situacións de comunicación predicibles, informais e sinxelas. •

Ámbito de Comunicación Módulo I	
Bloque 1. As linguas e os seus falantes: sociolingüística e oralidade	
Criterios de avaliación	Obxectivos
• CA1.1. Comprender o concepto de familia lingüística, con especial atención á orixe e ao parentesco entre as linguas románicas e non románicas da Península Ibérica e, en concreto, nos casos do galego e o castelán, contrastando algúns dos seus trazos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	OBX5
• CA1.2. Identificar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna.	OBX5
• CA1.3. Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua e a manipulación a través da palabra, a partir da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	OBX5
• CA1.4. Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os distintos códigos.	OBX1
• CA1.5. Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados, distinguindo de xeito guiado os diferentes xéneros discursivos: diálogo, debate, exposición, etc.	OBX1
• CA1.6. Realizar narracións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez, coherencia, cohesión e adecuación (co rexistro adecuado) en diferentes soportes e utilizando de xeito eficaz recursos verbais e non verbais.	OBX1
• CA1.7. Participar en diálogos e debates, narracións no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	OBX9
• CA1.8. Explicar a relación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando unha metalinguaxe específica.	OBX1
Contidos	
• Observación da propia biografía lingüística e da diversidade lingüística do centro. As familias lingüísticas e as linguas do mundo. • As linguas da Península Ibérica: orixe, distribución xeográfica e nocións básicas. • Iniciación á reflexión interlingüística. • Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos e exploración de formas de evitalos. • Análise dos compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado, distancia social entre os interlocutores, propósitos comunicativos e interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. – Interacción oral de carácter informal: tomar e deixar a palabra. Cooperación coloquial e cortesía lingüística. Escoita activa, firmeza no discurso e resolución dialogada dos conflitos. – Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. • Participación en xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa e narración oral. • Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante.	

- Producción oral formal: planificación e procura de información, creación e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal.

Bloque 2. A gramática dos textos: comprensión e produción escrita	
Criterios de avaliación	Obxectivos
• CA2.1. Comprender as características fundamentais do texto como unidade lingüística: coherencia, cohesión e adecuación.	OBX4
• CA2.2. Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.	OBX1
• CA2.3. Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información.	OBX2
• CA2.4. Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos da lectura, identificando algúns problemas de comprensión lectora a través dos coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	OBX2
• CA2.5. Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda do diálogo entre iguais e instrumentos de consulta, e presentar un texto final coherente, coa cohesión e co rexistro adecuados.	OBX1
• CA2.6. Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.	OBX4
• CA2.7. Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelabora e comunícala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	OBX1
• CA2.8. Elaborar traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social partindo da información seleccionada.	OBX1
• CA2.9. Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	OBX4
Contidos	
• Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. – Análise das características básicas de textos sinxelos: coherencia, cohesión e adecuación. – Comprensión e análise crítica de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas. – Interpretación de xéneros discursivos propios do ámbito social. Introducción aos textos xornalísticos: estrutura da noticia. – Redes sociais e medios de comunicación. Riscos de información interesada, manipulación e vulneración da privacidade na rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais.	

- Procesos de comprensión e produción de textos escritos e multimodais.
- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica.
- Produción de textos propios das redes sociais (a carta persoal e o correo electrónico) e dos medios de comunicación (comentarios nas redes sociais). Etiqueta dixital.
- Produción escrita de textos narrativos e descritivos: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica.
- Respecto polas propiedades textuais nos escritos propios: coherencia, cohesión e adecuación.
- Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos, resumos, etc.
- Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos escritos e multimodais.
- Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas: o substantivo e o adxectivo. A expresión do xénero e o número en castelán e galego. A orde e a concordancia cos determinantes. Os graos do adxectivo.
- Análise da estrutura interna da palabra. O lexema e os morfemas flexivos e derivativos. Concepto de familia léxica.
- Clasificación dos substantivos polo seu significado. As relacións básicas de significado: sinonimia e antonimia. Os campos semánticos.
- Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Os tempos do modo indicativo. Correlación temporal no discurso relatado. Análise comparativa dos tempos simples e compostos en galego e castelán.
- A estrutura básica da oración simple. As modalidades oracionais enunciativas (afirmativas e negativas), interrogativas e exclamativas.
- Utilización dos signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

Bloque 3. Comunicación: a arte literaria	
Criterios de avaliación	Obxectivos
• CA3.1. Comprender e valorar o feito literario como unha expresión artística, atendendo aos xéneros literarios en xeral e ao narrativo en particular.	OBX3
• CA3.2. Comprender e valorar as características do xénero narrativo de xeito guiado, sendo quen de analizar ideas principais e secundarias dunha diversidade de textos dados tanto en castelán coma en galego.	OBX3
• CA3.3. Comprender e valorar, de forma guiada, as características do xénero narrativo na súa forma a través dunha selección de textos tanto en castelán coma en galego, tendo en conta o emisor (narrador), os personaxes e o espazo.	OBX3
• CA3.4. Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos literarios escritos, orais (especial atención á literatura popular galega e castelá) e multimodais sinxelos, respondendo a diferentes propósitos de lectura. Estudo da obxectividade e a subxectividade.	OBX3
• CA3.5. Valorar a forma e o contido de textos literarios descritivos avaliando a súa calidade e a eficacia dos procedementos comunicativos empregados, de xeito guiado.	OBX3

• CA3.6. Establecer, de xeito guiado, vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do alumnado na lectura.	OBX3
• CA3.7. Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, partindo da lectura de obras ou anacos significativos en que se empreguen as convencións formais do xénero narrativo.	OBX3
• CA3.8. Recoñecer o feito literario no conxunto das literaturas peninsulares.	OBX3
Contidos	
• Lectura guiada. Lectura de fragmentos relevantes da literatura contemporánea e do patrimonio literario galego e castelán, prestando tamén atención a textos peninsulares e universais inscritos en itinerarios de xénero que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos e que dan unha visión global da arte literaria feita en distintos lugares e distintas linguas, pero con temas semellantes e mesmo formas semellantes. – Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través das conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica. – Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario (narrativo) e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos seus efectos na recepción. – Relación e comparación dos textos lidos con outros textos e con outras manifestacións artísticas e culturais en función dos temas, tópicos, estruturas e linguaxes. – Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e valoración persoal de obras e fragmentos literarios. – Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do universo literario feminino. – Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos, conforme os procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados. • Creación de textos partindo da apropiación das convencións da linguaxe literaria e consonte a paradigmas dados (imitación, transformación, continuación, etc.). • Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores, e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura apoiada en paradigmas. – Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de forma orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. – Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector. – Estratexias de toma de conciencia dos propios gustos e identidade lectora. – Expresión da experiencia lectora co apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. – Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. – Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais.	
Bloque 4. Comunicación en lingua estranxeira	
Criterios de avaliación	Obxectivos
• CA4.1. Recoñecer o sentido global evidente e a información específica previsible e explícita de textos orais, escritos e multimodais breves e sinxelos sobre temas frecuentes e cotiáns, de relevancia persoal e sobre aspectos socioculturais básicos, expresados de forma clara e na lingua estándar, usando de forma guiada as estratexias básicas máis adecuadas á tarefa.	OBX6
• CA4.2. Expresar oralmente mensaxes breves, claras e sinxelas previamente preparadas sobre asuntos cotiáns e frecuentes, de relevancia para o alumnado, utilizando de forma guiada recursos verbais e non verbais, así como estratexias básicas de planificación, e prestando atención á acentuación e á pronuncia, aínda que se cometan erros.	OBX7

Criterios de avaliación	Obxectivos
• CA4.3. Redactar textos breves a partir de modelos moi sinxelos a través de ferramentas analóxicas e dixitais, sobre asuntos cotiáns e frecuentes, de relevancia para o alumnado, aplicando de forma guiada as estratexias básicas máis adecuadas á tarefa.	OBX7
• CA4.4. Participar, de forma guiada, en situacións interactivas moi breves e sinxelas sobre temas cotiáns e de relevancia persoal, a través de diversos soportes, apoiándose en recursos tales como a repetición, o ritmo pausado ou a linguaxe non verbal, amosando interese, empatía e respecto pola cortésia lingüística e usando as estratexias básicas adecuadas para iniciar, manter e terminar a comunicación, tomar e ceder a palabra e solicitar aclaracións.	OBX8
• CA4.5. Inferir conceptos e transmitir a terceiras persoas información simple e previsible de textos moi breves e sinxelos en situacións en que atenderse a diversidade, mostrando respecto e empatía polas interlocutoras e os interlocutores e polas linguas empregadas, e mostrando interese por participar na solución de problemas de comprensión apoiándose en diversos recursos e soportes.	OBX9
• CA4.6. Comparar e contrastar as semellanzas e diferenzas básicas entre as linguas do seu repertorio lingüístico, reflexionando de maneira guiada sobre aspectos esenciais do seu funcionamento.	OBX4
• CA4.7. Rexistrar, de forma guiada, os progresos e dificultades de aprendizaxe da lingua estranxeira, por medio de actividades de autoavaliación e coavaliación, como as propostas no Portfolio europeo das linguas (PEL) ou nun diario de aprendizaxe.	OBX4
• CA4.8. Participar en proxectos sinxelos e claramente estruturados nos cales se empregan varias linguas relacionados con elementos transversais ou aspectos socioculturais, apreciando a diversidade lingüística e cultural, construíndo vínculos entre as diferentes linguas e culturas e rexeitando calquera tipo de discriminación, prexuízo ou estereotipo.	OBX5
Contidos	

- Estratexias básicas e modelos contextuais elementais para a planificación da comprensión, a produción e a coprodución de textos orais, escritos e multimodais breves e sinxelos.
- Coñecementos, destrezas e actitudes que permitan iniciarse en actividades de mediación e interacción en situacións cotiáns moi elementais.
- Funcións comunicativas básicas adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saudar, despedirse, presentar e presentarse; describir características elementais de persoas, obxectos e lugares; situar eventos no tempo presente; situar obxectos, persoas e lugares no espazo; pedir e intercambiar información sobre cuestións cotiáns; dar e pedir instrucións e ordes; ofrecer, aceptar e rexeitar axuda; expresar parcialmente o gusto ou o interese e emocións básicas, e describir rutinas.
- Unidades lingüísticas básicas e significados asociados ás devanditas unidades, tales como expresión da entidade e as súas propiedades, a cantidade e a calidade, o espazo e as relacións espaciais, o tempo e as relacións temporais, formas elementais de afirmación, negación, interrogación e exclamación, relacións lóxicas máis básicas.
- Léxico básico de interese para o alumnado relativo á identificación persoal, relacións interpersoais, lugares e contornos próximos, lecer e tempo libre, vida cotiá e actividade física.
- Padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos.
- Convencións ortográficas básicas e significados asociados aos formatos, padróns e elementos gráficos.
- Respecto á propiedade intelectual das fontes consultadas e dos contidos utilizados. Uso responsable das tecnoloxías da información e da comunicación.
- Uso guiado de dicionarios e material de consulta en rede. Dispositivos, aplicacións informáticas e plataformas dixitais para a aprendizaxe, a procura de información, a comunicación e o desenvolvemento de proxectos.
- Estratexias básicas para identificar e utilizar unidades lingüísticas (léxico, morfosintaxe, padróns sonoros, etc.) a partir da comparación das linguas que conforman o repertorio lingüístico persoal.
- Ferramentas básicas de autoavaliación e coavaliación, analóxicas e dixitais, individuais e cooperativas, así como técnicas de aprendizaxe e de compensación das carencias comunicativas. O erro como instrumento de mellora e reparación.
- Aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos relativos á vida cotiá, ás condicións de vida e ás relacións interpersoais; convencións sociais básicas; linguaxe non verbal, cortesía lingüística; cultura, costumes e valores propios de países onde se fala a lingua estranxeira.
- Estratexias básicas para espertar a curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas, entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.

Temporalización

Os contidos de cada Módulo da ESPA desenvólvense en dous cuatrimestres, e están distribuídos en dúas avaliacións. Cada semana (das 14 que compoñen cada curso) abordarase un aspecto do temario (correspondente a unha Unidade Didáctica) que se publicará na Aula Virtual, acompañada de explicacións que poñerán en contacto ao alumnado coa materia que debe abordar e os materiais complementario para o estudo de cada epígrafe. Cada unha das dúas avaliacións parciais do curso revisarán os contidos estudados en cada período.

1º AVALIACIÓN	
UNIDADE 1	Las lenguas de España
UNIDADE 2	Comunicación
UNIDADE 3 Inglés ou Francés	Getting started / Lembramos e recomezamos
UNIDADE 4	Géneros discursivos
UNIDADE 5	Os textos prescritivos
UNIDADE 6 Inglés ou Francés	The natural world / O clima
UNIDADE 7	Literatura desde la Edad Media hasta el siglo XVIII
2º AVALIACIÓN	
UNIDADE 8	Os pronomes persoais
UNIDADE 9	Sintagmas. Oración simple
UNIDADE 10 Inglés ou Francés	Let's go shopping / As compras
UNIDADE 11	Hiperonimia, hiponimia e os casos especiais de acentuación
UNIDADE 12	Alfabetización informacional y uso responsable de las TIC
UNIDADE 13 Inglés ou Francés	Do you study or work? / Estudas ou traballas?
UNIDADE 14	A primeira metade do século XX

Ademais, temos que mencionar as lecturas obrigatorias de cada avaliación, das cales se formulará unha pregunta na proba avaliable. As lecturas obrigatorias corresponderán, nos submódulos de castelán, a relatos en español de distintos autores e autoras representativos do xénero e, nos

submódulos de galego, aos libros **“Cartas de inverno” (Agustín Fernández Paz)** na primeira avaliación e **“Un elefante na sala de estar” (Berta Dávila)** na segunda avaliación.

Metodoloxía

A metodoloxía fomentará a autoaprendizaxe e terá en conta as particularidades propias da poboación adulta cuxo proceso de aprendizaxe precisa dun enfoque metodolóxico específico que parta das súas experiencias e vivencias explotando o potencial formativo da bagaxe cultural de cada alumno ou alumna e das aprendizaxes informais e non formais adquiridas, tendo en consideración os seus ritmos de aprendizaxe eprestando especial atención ás necesidades específicas de apoio educativo.

A educación a distancia ten unhas características propias que a singularizan dentro do conxunto dos ensinos regrados. Entre unha das estratexias de aprendizaxe que se propoñen atópanse:

1. A retroalimentación como estratexia de avaliación formativa.
2. A metodoloxía da aula virtual (on line) é unha proposta moi interesante porque posibilita o control da aprendizaxe por parte do propio estudante. A aula virtual permítelle ao estudante amosar os seus progresos no desenvolvemento do proceso de aprendizaxe, polo tanto permite a coavaliación.
3. O foro como estratexia avaliación sumativa.

A respecto da retroalimentación como estratexia de avaliación formativa considérase como unha comunicación descritiva continua que facilita información ao estudante ou ao grupo sobre como son os seus avances ou progresos ao comezo e durante e ao final do desenvolvemento dos procesos de ensino e de aprendizaxe.

O foro como ferramenta de avaliación está dirixido á autoavaliación e á coavaliación, xa que permite desenvolver un tema específico, o cal os estudantes irán nutrindo e xerando un debate coas diferentes formulacións e intervencións que realicen. Estes serán moderados polo profesor/a que conducirá as intervencións cara ao propósito avaliativo, o cal xa foi negociado con anterioridade cos estudantes. Establecendo

os criterios de avaliación con claridade e precisión do que se espera lograr.

A aula virtual é un recurso en que mostra a natureza evolutiva do desenvolvemento do proceso de aprendizaxe, brinda a oportunidade para reflexionar sobre o crecemento do estudante. Proporciona evidencia do coñecemento, as habilidades e as disposicións de quen o elabora e reflicte o que se quere aprender e o xa aprendido. É a historia dos procesos de ensino e aprendizaxe de cada estudante. Nel alóxanse todas actividades realizadas polos/as estudantes e obsérvanse os cambios evolutivos dos procesos.

Estas estratexias brindan autonomía e requiren do desenvolvemento de competencias comunicativas, unha estrutura do proceso avaliativo que se constrúa en base ao diálogo para que se establezan compromisos pedagóxicos que posibiliten o éxito do estudante a distancia. O uso das tecnoloxías permite a interdependencia, a interacción inmediata, mediata, oportuna e pertinente. Requiren de planificación, claridade e precisión. A formulación de criterios e do que se quere avaliar e pretende avaliar en cada unha das actividades.

Materiais e recursos didácticos.

Usaremos as Unidades Didácticas editadas pola Consellería de Educación da Xunta de Galicia para a ESPA.

No caso das lecturas obrigatorias, utilizaremos os libros “Cartas de inverno” de Agustín Fernández Paz (Ed. Xerais) e “Un elefante na sala de estar” de Berta Dávila (Ed. Xerais), ademais de diferentes escolmas de relatos que serán proporcionadas ao alumnado a través da aula virtual.

Na medida do posible, proporcionaremos ao alumnado outro material complementario, tamén a través da aula virtual, como gráficas, mapas, mapas conceptuais, etc., que faciliten o traballo e a comprensión da materia de cada módulo. Isto complementarase con vídeos, de tempo breve, que faciliten a comprensión da materia vista en cada unha das unidades.

Cómpre destacar especialmente todos os recursos estritamente educativos ou outros relacionados coas materias, que presenta internet. O papel do profesor será animar a indagar e afondar en internet polos diferentes contidos do curso, así como establecer unhas orientacións básicas que axuden ao alumnado a non perderse nesa enorme fonte de información. Insistirase neste eido na busca de que o alumnado se converta no principal protagonista do proceso educativo, desenvolvendo a competencia de aprender a aprender, utilizando distintos recursos e fontes xeográficas, históricas e económicas. É fundamental o traballo individual.

Avaliación e cualificación.

O modelo de ensino a distancia presente neste centro condiciona os procedementos de cualificación, que deberán reducirse ás **probax obxectivas**, unha por cada avaliación, que serán programadas pola dirección do IES. Animamos ao alumnado a realizar as actividades presentes na aula virtual, aínda que son de carácter voluntario, para poder ter un seguimento do seu desenvolvemento durante o curso.

Daquela, **o alumnado será cualificado en cada unha das dúas avaliacións que consta o Módulo mediante unha proba escrita**. A proba de avaliación, que integrará as partes correspondentes aos Ámbitos da Comunicación e da Comunicación de Lingua Estranxeira (Inglés ou Francés), terá a seguinte estrutura:

Contidos avaliados	Porcentaxe sobre o total da nota da proba
Cuestións referidas ás lecturas obrigatorias	20 %
Contidos correspondentes a Lingua Galega e Literatura	26,66 %
Contidos correspondentes a Lingua Castelá e Literatura	26,66 %
Contidos correspondentes á Lingua Estranxeira (Inglés ou Francés)	26,66 %

No caso de persoas exentas de lingua galega, a cualificación do ámbito lingüístico outorgarase de acordo coa seguinte escala:

Contidos avaliados	Porcentaxe sobre o total da nota da proba
Cuestións referidas ás lecturas obrigatorias	20%
Contidos correspondentes a Lingua Castelá e Literatura	50%
Contidos correspondentes á Lingua Estranxeira (Inglés ou Francés)	30%

As lecturas obrigatorias corresponderán, nos submódulos de castelán, a relatos en español de distintos autores e autoras representativos do xénero e, nos submódulos de galego, aos libros **“Cartas de inverno” (Agustín Fernández Paz) na primeira avaliación e “Un elefante na sala de estar” (Berta Dávila) na segunda avaliación.**

Respecto da corrección do exame, se o/a profesor/a o estima conveniente, poderá descontar ata 1 punto sobre o valor total da proba por erros de redacción (falta de coherencia, cohesión e adecuación na organización dos contidos) e erros lingüísticos (ortográficos, gramaticais e léxicos). Do mesmo xeito, unha correcta expresión escrita poderá ser valorada con 1 punto extra sobre a cualificación do exame.

Seguen unha serie de aspectos importantes sobre a avaliación e a nota final:

- **A nota da avaliación será a nota do exame**, redondeada á unidade máis próxima. No caso de acadar o alumno ou alumna un 4.5, redondearase á unidade superior (5). Para aprobar o curso será necesario obter unha cualificación mínima de 10 puntos na suma das dúas avaliacións, sempre que a nota de ningunha das dúas avaliacións sexa inferior a 4.
- A nota final do curso será a media aritmética das dúas avaliacións, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior.

RECUPERACIÓN, CUALIFICACIÓN FINAL E PROBA EXTRAORDINARIA

- O alumnado que levase unha nota inferior ao 4 na 1ª avaliación, deberá recuperala mediante as respostas a unha serie de preguntas que se lle formularán sobre os contidos desa avaliación no exame correspondente á 2ª avaliación e final.

O alumnado que teña unha nota de 4 na 1ª avaliación poderá escoller entre unhas das seguintes opcións:

Examinarse unicamente dos contidos da 2ª avaliación. Neste caso, para aprobar o curso deberá obter unha nota que sexa suficiente para compensar o 4 da 1ª avaliación.

Examinarse dos contidos de ambas as avaliacións. Neste caso, para aprobar o curso deberá obter unha cualificación no exame que, unha vez redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior, sexa como mínimo de 5 puntos sobre 10.

De non obter unha cualificación positiva no exame final, o alumnado deberá **presentarse á proba extraordinaria**, na que se examinará da totalidade dos contidos da materia. A nota final do curso será neste caso a nota do exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 para aprobalo.

As datas das probas serán programadas pola dirección do centro e comunicadas ao alumnado a través da plataforma virtual.

Instrumentos de avaliación.

Os exames versarán sobre todos os contidos e actividades realizadas no período que se avalíe. As probas obxectivas consistirán nunha serie de preguntas a responder polo alumnado. Estas cuestións poderán combinar exercicios de resposta verdadeiro/falso, resposta múltiple, comprensión de pequenos textos, gráficos, imaxes, cuestións de desenvolver, definición de conceptos... As devanditas preguntas poderán variar no que a extensión e puntuación se refire, mais a nota final virá indicada numericamente, debendo obterse unha nota mínima de **5 sobre 10** para poder superar a avaliación.

Para poder avaliar a consecución dos obxectivos e o dominio das competencias básicas de cada módulo, o profesor contará o resultado das dúas probas escritas, unha por cada avaliación, que todo o alumnado deberán desenvolver ao longo do módulo, un por cada cuatrimestre.

Medidas de atención á diversidade.

A singularidade da educación secundaria de adultos a distancia supón que, aínda que sexa consciente da diversidade do alumnado matriculado nesta ensinanza (disposición horaria, idade, tempo que pasou dende que realizou os seus últimos estudos regrados, motivación, discapacidades físicas, etc.), o escaso contacto presencial, unido á chegada de novos alumnos matriculados até datas moi próximas á realización da primeira proba escrita no primeiro cuatrimestre, fai que sexa moi difícil traballar a diversidade específica das alumnas/os. Con todo, na planificación dos obxectivos e contidos está presente a gradación de diferentes ritmos de aprendizaxe que abrangan unha variedade tal que permita traballar co alumnado para lograr acadar as competencias básicas establecidas para o módulo.

En contacto co Departamento de Orientación, no caso do alumnado que presente necesidades educativas especiais, o profesor elaborará os materiais e probas adaptados a esta realidade que se requiran.

Programación de temas transversais.

Os temas transversais prográmanse ao longo de todo o currículo da materia, integrados no conxunto dos contidos da mesma, así como nas temáticas incluídas nas lecturas obrigatorias. No Ámbito de Comunicación abordamos de forma transversal os seguintes:

- Educación moral e cívica
- Educación para a paz
- Educación para igualdade de oportunidades entre ambos sexos
- Educación ambiental
- Educación para a saúde e educación sexual
- Educación viaria
- Educación para o consumo

Os temas transversais perseguen que a educación integral das persoas teña en conta non só as capacidades cognitivas e intelectuais, senón atender tamén ao desenvolvemento da capacidade afectiva, da relación interpersoal e social. Axudan a desenvolver persoas reflexivas e críticas co entorno social e físico, que coiden de si mesmas e que sexan quen de implicarse en cambios de actitudes prexudiciais por outras máis respectuosas consigo mesmo, co medio natural e coa sociedade en xeral.

Dentro deste ámbito incidirase especialmente na igualdade de xénero, as consecuencias das desigualdades ao longo da historia, a educación para o coidado do medio, para a paz , a interculturalidade, etc.

Práctica docente.

Coa fin de axustar á realidade docente este documento, resulta interesante considerar a posibilidade dunha avaliación tanto da propia práctica docente como da adecuación ou validez desta proposta didáctica. Meta esta, principalmente dirixida a posibilitar e facilitar a intervención ante posibles eivas ou inadecuacións deste programa.

Para tal fin, consideramos axeitado incluír unha serie de medidas tendentes a esa “avaliación da propia programación”, que se realizarán preferentemente en consenso e coordinación cos demais membros do departamento e baixo a dirección da xefatura.

Así pois, establécese que ao final de cada trimestre, se faga unha reunión valorativa dos resultados acadados en función dos obxectivos didácticos propostos. O profesor analizará tanto de xeito cuantitativo como cualitativo o porcentaxe de aprobados, o traballo das competencias clave así como as principais eivas e problemas que se presentasen. Desta análise, deberá saír un informe valorativo do período e de ser o caso, as posibles medidas de

intervención/modificación da proposta educativa de cara aos próximos trimestres.

Finalmente, ao remate do curso, realizarase un novo informe de carácter retroactivo, onde se terán en conta varios indicadores de logro:

- Adecuación da proposta docente en función dos resultados acadados
- Grao de consecución dos obxectivos de etapa e materia.
- Dificultades á hora de cumprir a temporalización de contidos programada
- Problemas e conflitos específicos xurdidos por cuestións programáticas da materia
- Estatística e evolución dos aprobados/suspensos por trimestres e de xeito final
- Posibles medidas de intervención e mellora en función dos resultados de curso e de cara a integrar na programación do próximo curso.

Santiago de compostela,

15 de setembro de 2026

Asdo: Arancha Nogueira Fernández
Departamento de Lingua Galega e Literatura
IES San Clemente